

Asia: OM 5/69/2015

Luonnos korruption vastaiseksi strategiaksi

Lausunnonantajan saate

Tähän voitte halutessanne kirjoittaa saateen lausunnollenne

Finanssivalvonta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Finanssivalvonta pitää korruption torjuntaa tärkeänä ja kannatettavana asiana.

1. Korruption esiintyminen

Miten suomalainen korruptio mielestänne ilmenee ja millä alueilla / sektoreilla korruption vastaista työtä mielestäsi tulisi tehostaa?

-

Puuttuuko strategialuonnoksen korruptiokatsauksesta olennaista tietoa tai olennaisia lähteitä?

-

2. Korruption vastainen työ

Miten nykyiset korruption torjunnan viranomaisrakenteet mielestäsi toimivat? Miten rakenteita voisi vahvistaa ja yhteistyötä viranomaisten välillä parantaa?

-

Onko teillä näkemyksiä siitä, miten muut sidosryhmät (ml. kansalaisjärjestöt) ja kansalaiset voisivat osallistua korruption vastaiseen työhön?

-

3. Strategian visio

Miten suhtaudutte strategian visioon (s. 3)

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan strategian visioon ja tavoitetilään on kiteytetty korruptionvastaisen työn keskeiset osa-alueet. Tavoitteena on yhteiskunta, jossa korruption

harjoittaminen on mahdollisimman vaikeaa ja korruption ilmitulemistä on edesautettu kaikin mahdollisin keinoin. Strategian visio on kunnianhimoinen ja sellaisenaan kannatettava.

4. Strategialuonnoksen painopistealueet

Strategialuonnoksen luku 4 käsittelee keskeisimpiä kehitys- ja toimenpidetarpeita (4.1–4.6). Mitkä näistä ovat mielestänne tärkeimmät ja kiireellisimmät? Perustele vastauksenne!

Finanssisektoria valvovan viranomaisen näkökulmasta keskeisimpinä kehitystarpeina voidaan pitää tarpeita 4.1 ja 4.2.

Korruption vastaiseen työhön liittyvien viranomaisrakenteiden selkiinnyttäminen ja viranomaisten korruptiotietoisuuden ja –osaamisen lisääminen ovat ensiarvoisen tärkeitä toimenpiteitä, kun halutaan vahvistaa korruption vastaisen työn rakenteita Suomessa.

Korruption torjuminen, paljastaminen ja tutkintaan saattaminen edellyttävät, että yhteiskunnassamme ymmärretään laajalti, mitä korruptiolla tarkoitetaan ja miten korruptio ilmenee käytännössä.

5. Ehdotetut toimenpiteet

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? a) korruption torjuntaa tukevien rakenteiden vahvistaminen

Kohdassa 1.1.1. kehoitetaan viranomaisia nimeämään korruption torjunnan ja ennaltaehkäisyn yhteyshenkilöitä omaan organisaatioonsa. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan tätä kohtaa olisi syytä konkretisoida, erityisesti tarkoitetaanko tässä viranomaisilla muitakin tahoja kuin ministeriöitä ja millaista raportointia korruptionvastaiselle toiminnolle tässä on ajateltu.

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? b) tietoisuuden lisääminen ja asenteiden muuttaminen

Kohdassa 2.2 ”Korruptiotietoisuus julkisella sektorilla” ei ainakaan nimenomaisesti mainita rahanpesulakia valvovien viranomaisten korruptiokouluttamista. Valvojien koulutus on kuitenkin ehdoton edellytys sille, että ne pystyvät osallistumaan korruptionvastaiseen työhön.

Kohdassa 2.4.5 on rahanpesulain mukaiset valvontaviranomaiset vastuutettu järjestämään koulutusta rahanpesulain mukaisille valvottavilleen. Finanssivalvonta haluaa tässä yhteydessä tuoda esille, että Finanssivalvonnan toimivalta ja asiantuntemus tulkita sääntelyä keskittyvät sen omien valvottavien rahanpesulain mukaisiin velvoitteisiin eikä Finanssivalvonnassa ole asiantuntemusta korruptiosta, sen ilmenemismuodoista eikä torjunnasta. Finanssivalvonta ottaa valvontatyössään kuitenkin luonnollisesti huomioon valvottaviensa toimintaympäristöä laajemminkin ja valistaa valvottaviaan kiinnittämään huomiota myös muuhun sääntelyyn. Vastuu valvottaville annettavan koulutuksen sisällöstä tällaisissa tilanteissa tulisi kuitenkin olla niillä tahoilla, joilla on paras käsitys asiasta.

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin? c) läpinäkyvyyden lisääminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?d) Korruptiotapausten paljastumisen helpottaminen

-

Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?e) Lahjusrikoksiin liittyvän lainsäädännön kehittäminen

-

**Onko teillä kommentteja toimintasuunnitelmassa ehdotettuihin toimenpiteisiin?
f) Korruptiotutkimuksen edistäminen**

-

Puuttuuko toimenpidesuunnitelmasta mielestänne toimenpiteitä?

-

Mainitaanko toimenpidesuunnitelmassa oikeita vastuutahoja ja onko jotain vastuutahoja unohdettu?

-

6. Korruption vastaiseen työhön osallistuvat viranomaiset ja toimijat

Onko teillä kommentteja/lisättävää korruption vastaiseen työhön osallistuvia viranomaisia ja toimijoita koskevaan osioon (liite 1)?

Finanssivalvonnan korruption vastaista työtä kuvaavaan kappaleeseen voi lisätä, että tiettyjä fivalaisia (johtokuntaa, johtajaa, osasto- ja toimistopäälliköitä sekä asiantuntijoita vaativuusluokassa 18 tai ylemmässä) koskee Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetty velvollisuus antaa selvitys sidonnaisuuksistaan. Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain nojalla fivalaisen, joka aikoo hoitaa sivutointa, on haettava siihen lupa (joissakin tapauksissa riittää pelkkä ilmoitus Finanssivalvonnalle). Tämän lisäksi Finanssivalvonnalla on sisäiset eettiset ohjeet, jotka ovat linjassa Euroopan Keskuspankin laatimien eettisiä periaatteita koskevien suuntaviivojen (ethics framework) kanssa. Eettisissä ohjeissa ohjeistetaan Finanssivalvonnan virkamiehiä mm. lahjojen/kestityksen vastaanottamisesta ja antamisesta, edustusvarojen käytöstä ja henkilökunnan arvopaperikaupoista. Suomen Pankin sisäinen tarkastus valvoo Finanssivalvontaa näiden ohjeiden noudattamisessa.

Lisäksi Suomen Pankilla ja Finanssivalvonnalla on sisäiset ”whistleblowing” –ohjeet (väärinkäytösepäilyistä ilmoittaminen), joita ei ole erityisesti laadittu korruption torjuntaa silmällä pitäen, mutta ilmiantokanava on käytettävissä myös korruptioepäilyn ilmoittamiseen.

Finanssivalvonnalla on voimassaolevan lain (laki Finanssivalvonnasta 71 §) mukaan salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tietoja Suomen tai muun ETA-valtion syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi. Näin ollen Finanssivalvonnalla on käsityksemme mukaan oikeus luovuttaa tietoja valvontatyössään havaitsemista korruptioepäilyistä esitutkintaviranomaiselle.

**Onko teillä tai edustamallanne organisaatiolla/järjestöllä liityntäpintoja korruption ehkäisemiseen?
Millaisia?**

-

7. Muut huomiot

Onko teillä muita strategialuonnokseen tai yleensä korruption torjuntaan ja ennaltaehkäisyyn liittyviä kommentteja?

-

Pihkala Virpi
Finanssivalvonta